

ដំណាំត្រប់

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
 នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និងរដ្ឋបាលជនបទ
 ឧបត្ថម្ភការបោះពុម្ពដោយ: ការិយាល័យគាំទ្រគម្រោងគ្រប់គ្រង បរិស្ថានបឹងទន្លេសាប
 ផ្នែកទីពីរ (FAO PSO, TSEMP.C2)

២០០៧

ការផ្សាយរបស់ក្រសួងកសិកម្ម
 រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ឈ្មោះ Dun Dunal បានអោយឈ្មោះថា Solanum pressum ។ នៅក្នុង ប្រភេទដំណាំគ្រប់មានច្រើន ប្រភេទដូចជា :

- គ្រប់ពុតពូង : ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រហៅថា Solanum torvum Swarte ឈ្មោះធម្មតាហៅថា Bitter egg plant ។
- គ្រប់ស្រួយ គ្រប់ខារ ឬគ្រប់ពងមាន់ : ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រហៅថា Solanum macrocarpon ឈ្មោះធម្មតាហៅថា Bitter egg plant បានដែរ ។
- គ្រប់ក្រាំងរមាស ឬគ្រប់សណ្តាយ : មានឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រហៅថា Solanum melongena មានឈ្មោះធម្មតាហៅថា Egg plant ឬ គ្រប់សណ្តាយ និងគ្រប់ក្រាំងរមាស ដែលមានផ្លែសំប៉ែត ឬមូលតែពណ៌ប្រផេះឬបៃតង ។ ជាទូទៅគេពិនិត្យឃើញមានចំនួន ២២ ប្រភេទនៃក្រុម Solanum នៅក្នុងប្រទេស ឥណ្ឌា ។

តាមការស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញថា ក្រុមនេះមានប្រភពកំណើតនៅតំបន់ អាស៊ីដូចជា នៅប្រទេសចិន ឥណ្ឌា និងទ្វីបអាហ្វ្រិក ។ ប៉ុន្តែក្រោយមករីករាយដាល ដល់ទ្វីបអាមេរិក និងពេញពិភពលោក ជាពិសេសតំបន់សីតុណ្ហភាពក្តៅ ។ នៅប្រទេស កម្ពុជាយើង គ្រប់ជា ប្រភេទបន្លែមួយយ៉ាងសាមញ្ញ ដែលប្រជាជនគ្រប់គ្នាតែងតែ បរិភោគជាបន្តិចបន្តួចជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ ។ គេដាំដុះវាជាលក្ខណៈចំការធំៗតាមបណ្តោយ ទន្លេមេគង្គ និងតំបន់ផ្សេងៗទៀតជាច្រើនតែដាំជាលក្ខណៈស្នូនបន្លែចំរុះ ។

ដំណាំ គ្រប់

I. ស្ថានភាពទូទៅ

គ្រប់ជាដំណាំមួយ ដែលប្រជាជននៅលើពិភពលោកតែងតែបានស្គាល់និង ប្រើប្រាស់ធ្វើជាម្ហូបអាហារប្រចាំថ្ងៃ យ៉ាងប្រជាប្រិយបំផុត ចាប់តាំងពីដើមសតវត្ស ទី ១៦មកម៉្លេះ ។ នៅឆ្នាំ ១៧៥៣ ក្រុមអ្នកវិទ្យាសាស្ត្រជាច្រើន បានកំណត់ប្រភេទ រុក្ខជាតិនេះនៅក្នុងក្រុមគ្រួសារ សូឡាណាសេ (Solanacear) លំដាប់ សូឡានូម Solanum ។ ហើយមានឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រហៅថា Solanum melongnaL. ប៉ុន្តែវាក៏មានឈ្មោះផ្សេងៗទៀតជាច្រើនដូចជា នៅឆ្នាំ ១៧៧៥ អ្នកប្រាជ្ញឈ្មោះ Forsskal បានអោយឈ្មោះ Solanum cagulans និងនៅឆ្នាំ ១៨៥២ អ្នកប្រាជ្ញ

និងដីតង្គ។ ប្រភេទដីដែលសមស្របសំរាប់ដំណាំនេះគឺដីតង្គល្បាយ និងដីល្បាយខ្សាច់ ធ្វើអោយគ្រប់ទទួលបានទិន្នផល ខ្ពស់ ។ ប៉ុន្តែដីសំរាប់ដាំគ្រប់គួរតែស្រទាប់ដាំដុះជ្រៅ និង ph ចាប់ពី ៥.៥-៦.០ ទើបទទួលបានល្អប្រសើរជាងដីដែលមានស្រទាប់ដាំដុះ រាក់ ph ទាបជាង៥ឬខ្ពស់ជាង៨ វាតែងតែធ្វើអោយគ្រប់ជួបប្រទះនូវបញ្ហាជី កង្វះសារធាតុចិញ្ចឹមច្រើនលើផ្ទៃ ។

III. បច្ចេកទេសដាំដុះ

១- ការជ្រើសរើសពូជ និងសិកសាសំរាប់កូន

- ការជ្រើសរើសពូជ : ដំណាំគ្រប់ក៏ដូចជាដំណាំឯទៀតដែរ ការជ្រើសរើស

II. លក្ខខណ្ឌដី និងអាកាសធាតុ

១- លក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុ

ដំណាំគ្រប់គ្រប់ប្រភេទឆាប់ទទួលរងនូវអំពើប្រែប្រួលពីអាកាសធាតុជាពិសេស នៅពេលសីតុណ្ហភាពត្រជាក់ សំណើមបរិយាកាស ខ្ពស់ វាធ្វើអោយឥទ្ធិពលនៃការ បន្តពូជ ប្រដាប់បន្តពូជញី មិនទទួលយកលំអងផ្កាឈ្មោលក្នុងពេលវេលាដែលបង្ក កំណើត ប៉ុន្តែសីតុណ្ហភាព ត្រជាក់មធ្យម ហើយរយៈពេលវែងក្នុងរដូវដាំដុះធ្វើឱ្យ គ្រប់ទទួលបានជោគជ័យ លើការងារកសិកម្ម។ ចំពោះប្រភេទពូជដែលមានអាយុ កាលលូតលាស់វែងអាចមានកំរិតធន់ទ្រាំ និងបន្ស៊ាំបានល្អក្នុងលក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុ ប្រែប្រួលខ្លាំង។ នៅពេលយប់ត្រជាក់ហើយពេលថ្ងៃក្តៅ រយៈពេលខ្លី (ថ្ងៃខ្លី) ធ្វើ អោយគ្រប់បាត់បង់ទិន្នផលច្រើន។ ប្រសិនបើសីតុណ្ហភាពមធ្យមប្រចាំថ្ងៃចន្លោះពី ១៨-២៥°C ធ្វើអោយការដុះលូតលាស់ និងទិន្នផលខ្ពស់ជាទីបំផុត គឺដុះលូត លាស់លឿនផ្កាចេញ ស្រុះគ្នាល្អកំរិតបន្តពូជ និងការធំធាត់របស់ផ្លែបានល្អ។ នៅពេល សីតុណ្ហភាព ឡើងខ្ពស់ពី ៣០-៣៣ °C និងមានខ្យល់បក់ខ្លាំងក្នុងអំឡុងពេល គ្រប់ចេញផ្កា វាធ្វើអោយមានឥទ្ធិពលអាក្រក់ដល់ផ្កាវិក ហើយលទ្ធផលទិន្នផលថយ ចុះក៏កាន់តែខ្លាំង។ គ្រាប់ពូជដុះពន្លកបានល្អ ជាមធ្យម គឺ២៥ °C ។

២- អំពីលក្ខខណ្ឌដី

គ្រប់គឺជាប្រភេទដំណាំមួយដែលអាចដុះលូតលាស់បានលើផ្ទៃដីស្មើ គ្រប់ ប្រភេទដូចជាប្រភេទដីខ្សាច់ស្រាល ខ្សាច់មធ្យម ខ្សាច់ធ្ងន់ ដីតង្គខ្សោយ ឥដ្ឋមធ្យម

ត្រូវយកមកសំអាតជាមុន បន្ទាប់មក យកទៅដាក់ហាលថ្ងៃរយៈពេល១-២ ម៉ោងក្រោយមកទៀតយកទៅត្រាំទឹកក្តៅខ្ពស់ៗ រយៈពេល ១៥-២០នាទីទើប ត្រាំទឹកត្រជាក់ធម្មតា មួយយប់ ក្រោយមកយកទៅផ្តាច់ពីរយប់ នៅពេលគ្រាប់ ត្រប់ដុះពន្លកសៗដំបូងអាចយកទៅសាប ឬដាក់ក្នុងកន្លែងក៏បាន។ របៀបសាប ឬ បណ្តុះត្រប់មានច្រើនវិធីដូចខាងក្រោមនេះ :

វិធីសាប និងថ្នាលធម្មតា : ដំបូងត្រូវរកទីតាំងថ្នាលសាបគឺស្រឡះ ដីទួល ស្រស់ទឹក មានជីជាតិល្អ បន្ទាប់មកត្រូវកាប់ហាលដីអោយ ស្ងួតទើបលើករងអោយ បានត្រឹមត្រូវ ដីលើរងគឺអោយម៉ដ្ឋល្មមកៀរអោយស្មើ (គួរធ្វើដំបូលប្រក់ ពេល មេឃភ្លៀង) ទើបយកដីប្រភេទស៊ុបពែ ផ្តស្ងាតមកបាចពីលោកចំនួន ១៥០ក្រាម សម្រាប់ផ្ទៃថ្នាល ១០ម^២ ឬដី ១៥.១៥.១៥ ចំនួន ២០០ក្រាម បន្ទាប់មករាស់លុប ដីទាំងនោះអោយ កប់ជ្រៅទៅក្នុងដី។ ការសាបគ្រាប់ពូជត្រូវរោយកំទេចចំបើង ចិញ្ចាវខ្លីៗ ពីលើតាមក្រោយ ដើម្បីការពារសំណើមដី បន្ទាប់មកស្រោចទឹក អោយ ជោគ ហើយស្រោចសូលុយស្យុងថ្នាំផ្សិត ដូចជា Mancozeb ការពារជំងឺរលួយកូន ឈ្មោះ Damping off នៅពេលវាដុះថ្មីៗ។ ការ ស្រោចទឹកដកស្មៅ និងដីបំប៉ន ត្រូវធ្វើឡើងជាប្រចាំ ដើម្បីអោយកូនដណ្តាំលូតលាស់ល្អ ក្រោយពីសាបរយៈពេល ៣-៤អាទិត្យអាចដកយក ទៅដាំបាន ។

ពូជមានសារៈសំខាន់បំផុតគឺសំដៅការលូតលាស់ និង អោយផលខ្ពស់។ ពូជត្រូវ ដឹងប្រភពត្រឹមត្រូវ ប្រភេទពូជបង្កាត់មានជំនាន់ Hybride F₁ ឬពូជបង្កាត់សេរី (OPV) ដែលហៅថា ពូជក្នុង ស្រុកមានអាយុកាលលូតលាស់សមស្របនឹងតំបន់ ដាំដុះព្រមទាំង ពេញនិយមប្រើប្រាស់។ គ្រាប់ពូជមានសុខភាពល្អ ភាពសុទ្ធ ការកំណត់ ប្រើ ជាក់លាក់។

- **ការសាបកូន និងថែទាំកូនត្រប់ :** គ្រាប់ត្រប់តូចស្អិតសំប៉ែត សំបករឹង ហើយក្រាស់ ជាទូទៅចំនួន ២៥០គ្រាប់ អោយទំងន់១ ក្រាម។ ដើម្បីដាំលើផ្ទៃ ដី១ហ.តេត្រូវប្រើគ្រាប់ពូជចំនួន ៣៧៥-៥០០ក្រាម។ មុននឹងសាបគ្រាប់ពូជ

ការថែទាំ ស្រោចទឹកស្រោចដី អាចធ្វើឡើងដូចគ្នា នឹងការសាបថ្នាលធម្មតា ដែរ តែការសាបរបៀបនេះ បើគ្រាប់ពូជចំនួនតិច អាចដាំ បានផ្ទៃដីធំ ហើយកូនត្រប់ ឆាប់បានយកទៅដាំ គឺរយៈពេលតែបីអាទិត្យប៉ុណ្ណោះ ។

២- រដូវកាលដាំដុះ

គ្រប់ជាប្រភេទដំណាំមួយដែលលូតលាស់ពេញ ១ឆ្នាំ ដោយមិនប្រកាន់រដូវ ក៏ប៉ុន្តែនៅពេលសីតុណ្ហភាពឡើងខ្ពស់ ធ្វើអោយគ្រប់ បន្ថយការចេញផ្កា ឬពេល សំណើមដីមិនគ្រប់គ្រាន់ធ្វើអោយគ្រប់ផ្ទៃមិនបានវែង ហើយមានរស់ជាតិស្វឹងខារ នៅប្រទេសកម្ពុជាយើង គេបែង ចែករដូវដាំដុះជាពីរ គឺរដូវប្រាំង និងរដូវវស្សា។ នៅតំបន់ទំនាប ទន្លេមេគង្គ និងជំរុញទន្លេសាបការដាំដុះចាប់ផ្តើមពីរដូវទឹកសំរកនៅ ខែតុលា វិច្ឆិកា ដល់ខែកក្កដា និងសីហា នៅតំបន់ខ្ពង់រាប និងភ្នំ គឺពីខែឧសភាដល់ ខែវិច្ឆិកា ដែលភាគច្រើនស្រោចស្រពដោយទឹកភ្លៀង ។

៣- ការរៀបចំដី

ការរៀបចំដីមានសារៈសំខាន់បំផុតសំរាប់ការដាំ និងដុះលូតលាស់ ។ ការភ្ជួរ អោយជ្រៅ រាស់បំបែកដីអោយម៉ដ្ឋ និងច្រើនលើកគឺរឹត តែធ្វើអោយដីធ្ងរមានបន្ទុក ខ្យល់គ្រប់គ្រាន់ គឺជួយសំរួលដល់ការដុះលូតលាស់នូវប្រព័ន្ធប្រស ជ្រាបទឹកបានរហ័ស សំរួលអោយការស្រូបយកដី ជាតិបានល្អ ។ ការរៀបចំដីអាចធ្វើឡើងទៅតាមរបៀប ផ្សេងៗគ្នា ដូចជាកាប់នឹង ចប ភ្ជួរនង្គ័ល គោយន្ត ឬគ្រាក់ទ័រ ទៅតាមលទ្ធភាពនិងទំហំ

ការសាបនឹងថ្នាលដីខ្សាច់ : ដំបូងត្រូវធ្វើឡាំង ឬកេសដែលមានទទឹង ០,៥ម បណ្តោយ ១ម ជំរៅ ៥សម បាតកេសត្រូវមានរន្ធតូចៗ យកដីខ្សាច់ម៉ដ្ឋដុតសំលាប់ មេរោគជាមុនហើយទុកអោយត្រជាក់ ទើបចាក់ចូល ក្នុងកេសអោយពេញស្រោច ទឹកអោយជោគបន្ទាប់មកយក គ្រាប់ដែលដុះពន្លកសៗ ទៅសាបតាមចង្កូរជំរៅ ១សម ចន្លោះចង្កូរ៥សម ក្រោយសាបហើយត្រូវលប់ដីខ្សាច់នោះពិលើអោយជិត គ្របចំបើង ស្ងួតពិលើហើយស្រោចទឹក អោយជោគព្រឹក ល្ងាច រយៈពេល ២-៣ថ្ងៃ អាចបកចំបើងនោះចេញ គឺពេលគ្រប់ដុះទូលដីខ្សាច់ចេញមក ។ ក្រោយពីវាដុះមាន សន្លឹកកំណើតដំបូង មានអាយុ ៧-១០ថ្ងៃ អាចដកកូនពិកេសដីខ្សាច់ទៅស្ទូងលើ ថ្នាល ឬកន្លែងដែលបានបំពេញដោយដី មានជីកំប៉ុស្ត៍ និងអង្កាម ។

៤- របៀបដាំដុះ

បន្ទាប់ពីលើករងហើយត្រូវកាប់ជារណ្តៅ តាមបណ្តោយរង ឬផ្ទាល់ដាំមួយជួរគឺចន្លោះជួរ ១០០-១២០សម ចន្លោះគុម្ព ៧០-៨០សម មួយគុម្ពមួយដើម។ ជំរៅរណ្តៅដែលកាប់គឺ ៨-១០សម ក្នុងរណ្តៅកូនត្រប់សាបលើផ្ទាល់ផ្ទាល់ គេត្រូវស្រោចទឹកកូនត្រប់អោយជោគ រយៈពេល ២០-៣០នាទីមុនដក ដើម្បីបន្ថយនូវការដាច់ឬស ។ កូនត្រប់ត្រូវដកពីពេលព្រឹក បន្ទាប់មកយកវាទៅដាក់ក្នុងឧបករណ៍ដូចជា កញ្ជើ ឆ្នី កញ្ជា ។ល។ ហើយស្រោចទឹកអោយជោគរក្សាទុកនៅក្រោមម្លប់ធ្វើអោយកូនត្រប់មានសភាពរឹងមាំធន់កំដៅថ្ងៃក្រោយមកទើបយក ទៅដាំនៅពេលរសៀល ចាប់ពីម៉ោង២រហូតដល់ពេលល្ងាចត្រជាក់ ក្រោយពីដាំភ្លាមត្រូវស្រោចទឹកអោយជោគតាមរណ្តៅនីមួយៗ ។

ថ្ងៃដី។ ដំបូងត្រូវរាស់ប្រមូលនូវស្មៅ កាកសំណល់ដំណាំចាស់ ដុតឬយកចេញពីចំការ បន្ទាប់មកភ្ជួរហាលដើរយៈពេល ៥-៧ថ្ងៃ អោយស្មៅងាប់ និងផ្តាច់ជីវិតពពួកសត្វល្អិតចង្រៃផ្សេងៗ នៅក្នុងដី ក្រោយមកទើបរាស់បំបែកដីអោយម៉ដ្ឋ និងកៀរអោយស្មើ។ ដើម្បីលើករងដាំបានត្រូវភ្ជួរ រាស់ដីអោយបាន ៣-៤លើក។ ការដាំតាមរបៀបកសិករ គេមិនលើករងឡើយ តែដើម្បីអោយងាយស្រួលស្រោចគេលើករង។ ការលើករងមានសារៈសំខាន់បំផុត ដូចជានៅរដូវវស្សា ការលើករងអោយមានកំពស់ខ្ពស់ធ្វើអោយទឹក ហូរចេញពីចំការបានរហ័ស។ នៅរដូវ ប្រាំងករណីរងខ្ពស់ងាយបញ្ចូលទឹក។ រងឬផ្ទាល់ សំរាប់ដាំត្រប់គឺមានទទឹង ១០០សមកំពស់ ២០-២៥សមបណ្តោយតាមលទ្ធភាព ឬសភាព របស់ដី។

៦- ការប្រើប្រាស់ដី

គ្រប់ត្រូវការសារធាតុចិញ្ចឹមមុខ គឺវាត្រូវការដីដែលមានជីជាតិច្រើន ដែលជាសមាសធាតុ សំរាប់ផ្តល់ដល់ការលូតលាស់ និងមាន ទិន្នផលខ្ពស់។ ដីធម្មជាតិ ដូចជាកំប៉ុស្តផ្សំ លាមកសត្វគ្រប់ប្រភេទជីស្រស់ ឬជីបៃតង សុទ្ធសឹងជាសមាសធាតុ ដែលបណ្តាលអោយលូតលាស់ លឿន និងទិន្នផលខ្ពស់។ ដីអាចមិមាន់គេប្រើ កំរិតពី ៨-១០តោន/ហត ជីលាមកគោ ក្របី ចំនួនពី ១៥-២០តោន/ហត ជាពិសេសគឺដាក់នៅ ពេលដាំដែលហៅថាជីទ្រាប់បាត។ ដំណាំនេះត្រូវការសារធាតុសំខាន់ៗ ដូចជា N,P,K,Ca,S,Fe និង B ។ កាលណាកង្វះសារធាតុទាំងនេះ អាចលេច ចេញនូវសញ្ញាដូចតទៅ :

- កង្វះធាតុអាសូត N : ធ្វើអោយដើមមែកឈរត្រង់ ស្លឹកខ្សែវស្រអាប់ ហើយត្បើមិនបែកមែក ។
- កង្វះធាតុផូស្វ័រ P : ស្លឹកប្រផេះស្រអាប់ហើយធ្វើអោយស្លឹកឆាប់ប្រែ ពណ៌ទៅជាលឿង ទុំជ្រុលមុនអាយុដើមមែកទន់មិនរឹងមាំ។
- កង្វះធាតុប៉ូតាស្យូម K និងដែក Fe: ធ្វើអោយពណ៌បៃតងនៃត្រួយខ្លីៗ របស់ស្លឹក ក្លាយទៅជាពណ៌លឿងព្រមទាំងលូតលាស់មិន ពេញលេញឆាប់ទទួលរង ជំងឺផ្សេងៗ ពិសេសជំងឺផ្សិតលើស្លឹក ។

៥- ការស្រោចស្រព

ទឹកជាកត្តាសំខាន់សំរាប់បំលែងសារធាតុចិញ្ចឹម គឺធ្វើអោយជីជាតិទាំង ឡាយនៅក្នុងដីរលាយ ហើយអាចអោយដំណាំស្រូបយកបាន ទៅចិញ្ចឹមសរីរាង្គ។ គ្រប់ជាប្រភេទដំណាំមួយដែលត្រូវការទឹកជាប្រចាំ ដើម្បីរក្សាសំណើមដី ដូចនេះ ចាប់ពីពេលដាំភ្លាម ត្រូវតែស្រោចទឹកជា បន្ទាន់ ហើយបន្តស្រោចជាធម្មតា មួយថ្ងៃ ១-២លើក ព្រឹក-ល្ងាច ប៉ុន្តែនៅពេលគ្រប់ចាប់ផ្តើមចេញផ្កា រហូតដល់ពេលប្រមូល ផលវាត្រូវការ ទឹកច្រើនជាងពេលដាំ។ ក្នុងដំណាក់កាលនេះ គេអាចបញ្ចូលដោយ- ម៉ាស៊ីនទៅតាមចន្លោះរងក៏បាន ហើយបាញ់អោយជោកក៏បាន ធ្វើយ៉ាងណា អោយ ដីមានសំណើមកាន់តែខ្លាំង ក្នុងដំណាក់កាលនេះ ជាពិសេសនៅរដូវប្រាំង ។

៧- ការកំចាត់ស្មៅ

ការកំចាត់ស្មៅ គឺគេចាប់ផ្តើមអនុវត្តតាំងពីចាប់ផ្តើមភ្នំរដិមក ដោយរាស់ប្រមូលដុតចោលទើបភ្នំរដិ។ ការដាំដុះលក្ខណៈទីផ្សារធំៗ មុនរាស់យកស្មៅចេញគេប្រើថ្នាំសំលាប់ស្មៅឈ្មោះ Glyphosate ឬ Glycine ៤៨ ១ហតតែផ្ទៃដីប្រើ ២,៥លីត្រ។ វិធីប្រើគឺកំរិត ៦៩-៧០ cc លាយទឹក ២០លីត្រចាក់លើផ្ទៃដី២០០ម^២ ក្រោយពីបាញ់រយៈពេល៧ថ្ងៃ ទើបចាប់ផ្តើមរាស់ប្រមូលផលយកស្មៅចេញហើយភ្នំរហាលដី ។ វិធីសាស្ត្រធ្វើដោយចបគឺ ក្រោយដាំ២អាទិត្យត្រូវជ្រំជ្រោយដីឱ្យផុសល្អ ហាលដី២ ថ្ងៃទើបពូនរងឡើងវិញ ដើម្បី អោយស្មៅចង្រៃងាប់ ។ លើកទី២ គេអាចជំរះយកស្មៅចេញតែមិនជ្រំជ្រោយដីឡើយ ។

IV អំពីជំងឺ និងវិធានការការពារ

គ្រប់ជាប្រភេទដំណាំមួយដែលទទួលរងការបំផ្លាញពីជំងឺផ្សិតតូច ដើម ស្លឹក ឬស និងផ្លែ ។

- ជំងឺរលួយគល់កូនគ្រប់ : ឈ្មោះ (Damping off Pythium SPP. Rhizontonia Spp) តាមធម្មតាជំងឺផ្សិតតែងតែកើត ឡើងដោយលក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុ និងបណ្តាលមកពី កត្តាសំណើមនៃដី។ ប្រភេទជំងឺរលួយគល់កូនគ្រប់ឈ្មោះ DamPing off នេះគឺបំផ្លាញ កូនគ្រប់ទើបនឹងដុះរហូតដល់កូនគ្រប់មានសន្លឹកពិតលក្ខណៈពិសេសរបស់វាគឺ បណ្តាលមកពីដីដែលមានមេរោគ ។

ដំណាំនេះគេប្រើដីមានច្រើនដំណាក់កាលដូចជា :មុនពេលដាំ (ទ្រាប់បាត) ប្រើដី ១៥,១៥,១៥ ចំនួន ២០០គក្រ/ហត ក្រោយដាំ រយៈពេល ៧-១០ថ្ងៃ ប្រើដីអ៊ុយរ៉េ ៤៦% ចំនួន ៦៥គក្រ/ហតដោយលាយទឹកស្រោច ឬដាក់កែវរគុម្ព ហើយស្រោចទឹកក៏បាន។រយៈពេល បីអាទិត្យក្រោយដាំ គេដាក់ដីបំប៉នប្រភេទ ១៥,១៥,១៥ ចំនួន ២០០គក្រ/ហតដោយដាក់តាមចន្លោះគុម្ព ហើយលុបដីអោយជិត ស្រោចទឹកអោយជោត។ លើកចុងក្រោយគឺដាក់ដីប្រភេទអ៊ុយរ៉េចំនួន ៨៤គក្រ លាយជាមួយ ជីផូស្វាត (P₂O₅20%) ចំនួន១០០គក្រដើម្បីដាក់លើកផ្ទៃដី ១ហតនៅពេលគ្រប់ចាប់ផ្តើម ប្រមូលផលលើកទីមួយមានរយៈពេល ៦៥-៧០ថ្ងៃ ក្រោយដាំ ។

ផ្លែខ្លីវា គឺឆ្ពោះពី ៧០-៧៥ថ្ងៃ ហើយការប្រមូលផលអាច ច្រើនលើក អាស្រ័យ ទៅលើការថែទាំជាពិសេសគឺ ការកាត់ស្លឹកចាស់ចោល ដាក់ជីបន្ថែម និងស្រោច ទឹក។ ចំពោះទិន្នផលជាមធ្យមគ្រប់ក្រាំង រមាសគឺ ១១-១៣តោន/ហត គ្រប់ពង មានចន្លោះពី ៨-១០តោន/ហត រីឯគ្រប់សណ្តាយផ្លែខ្លីចន្លោះពី ៧-៩តោន/ហត ។

- ប្រភេទគ្រប់សណ្តាយផ្លែវែង អាចមានអាយុប្រហែលគ្នានឹងគ្រប់ខាងលើ ដែរ អាស្រ័យទៅតាមប្រភេទពូជ ពូជទំនើបចន្លោះពី ៦៥-៧៥ថ្ងៃ។ ពូជក្នុងស្រុក ចន្លោះពី ៧៥-៨០តោនថ្ងៃ រីឯទិន្នផលចន្លោះពី ៨-១៣តោន/ហត។ គ្រប់អាច ប្រមូលផលបានច្រើនសារអាស្រ័យ លើការថែទាំ និងការកាត់ស្លឹកចាស់ៗ ចោលនៅ ពេលវាបន្តយឺត។ ដើម្បីអោយផ្លែគ្រប់រក្សាបាននូវសោភ័ណភាពល្អ និងគុណភាព គេតែងធ្វើការ ប្រមូលផលពេលព្រឹកព្រលឹម បន្ទាប់គ្រប់ដាក់ ក្រោយពីស្រោចទឹក ហើយ។ បេះហើយត្រូវយកទៅឆ្លើមទឹកជាចំហាយបន្តិចៗ ទើបរៀបចំទុក ដាក់ ក្នុងឧបករណ៍ដឹកជញ្ជូន ។

វិធានការការពារ

ត្រូវបាចកំបោរសង្ខេប ២៥០-៣៥០គក្រ/ហត ហើយភ្ជួរលុបរយៈពេលពីរ សប្តាហ៍ ទើបរៀបចំដីដាំបាញ់ផ្ទាំផ្សិតដូចជា Mancozeb Manev ឬ Captan មួយ អាទិត្យម្តងៗ ចាប់ពីសាបរហូតដល់គ្រប់ចេញផ្កា និង ផ្លែ ។

V. អំពិសត្វល្អិត

សត្វល្អិតដែលបំផ្លាញដំណាំគ្រប់មានពីរក្រុមធំៗ ក្រុមចោះ និងស៊ីបំផ្លាញ ព្រមទាំងក្រុមជញ្ជក់យកកុក្ករស។ ក្រុមស៊ីបំផ្លាញ : ដង្កូវស៊ី រូងផ្លែ ដើម ស្លឹក ដូចជា :

ដង្កូវស៊ីរូងផ្លែ និងដើម : ឈ្មោះ Egg Plant Fruit and Shoot bore

ដែលមានឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ Leucinodes Orbonalis នៅក្នុងគ្រួសារ Lepidoptera សំដាប់ Pyraliden សក្ខណៈនៃការបំផ្លាញមេអំពៅតែងពង ដាក់ស្លឹកខាងក្រោមរាយៗ ជាក្រុមខ្លះទៀតពងដាក់លើផ្កា និងដើម ក្រោយមក ពងវាព្យាស ហើយចូលទៅក្នុងដើមផ្នែកខ្លីនៃត្រួយ ឬក្តីបខ្លី ធ្វើអោយត្រួយនៃ ដំណាំ គ្រប់ស្រពោន ផ្លែគ្រប់ស្តុយមិនអាចលូតលាស់បាន ជាពិសេសវាបង្កកំណើត នៅលើគ្រប់ដំណាំអំបូរ សុទ្ធស្រពោន ធ្វើអោយវាមានលទ្ធភាព ពង្រីក ប្រជាករ បានយ៉ាងលឿន ក្នុងលក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុក្តៅ ។

ដើម្បីការពារទៅនឹងកត្តាចង្រៃបែបនេះគេត្រូវអនុវត្តតាមវិធីសាស្ត្រច្រើន យ៉ាងដូចជា :

ជ្រើសរើសពូជធន់ទ្រាំល្អ រៀបចំដីឱ្យត្រឹមត្រូវ ផ្លាស់ប្តូរមុខដំណាំជ្រើសរើស រដូវ ដាំអោយមានចន្លោះជួរ និងគុម្ពអោយបានត្រឹម ត្រូវ កាត់រំលោះស្លឹក ចោលខ្លះ សំអាតស្មៅក្នុងចំការព្រមទាំងវិធានការគីមីរួមផ្សំពេលសត្វល្អិតទើបនឹងកើត ។

VI. ការប្រមូលផល

គ្រប់អាចប្រមូលផលបានក្រោយពីវារយៈពេលខុសៗគ្នាទៅតាមប្រភេទ របស់គ្រប់ និងប្រភេទរបស់ពូជ ។

- ប្រភេទគ្រប់ផ្លែខ្លីដូចជា គ្រប់ពងមាន់ គ្រប់ក្រាំងរមាស និងគ្រប់សណ្តាយ